

KRISTILLISDEMOKRAATTIEN
VAIHTOEHTOBUDJETTI
2009

Helsinki 2008

KD:n vastuullinen vaihtoehto 2009

Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä esittää hallituksen budjettiesitykselle oman tasapainoisen vaihtoehdonsa, jossa korostuu pyrkimys julkisen terveydenhuollon kriisin helpottamiseen, perheiden tukemiseen, koulutuksen laadun parantamiseen, liikenneverkoston kunnan turvaamiseen ja uusiutuvien energiamuotojen edistämiseen sekä työllistymisedellytysten parantamiseen.

Verotus tukemaan perheitä ja pienituloisia

Kristillisdemokraatit esittävät, että yleisten tuloveroalennusten sijaan kevennetään pienituloisten ja lapsiperheiden verotusta. Tuloveron kunnallinen perusvähennys tulee korottaa 2 500 euroon, mikä merkitsee sitä, että kevennys ulottuisi noin 15 000 euron vuosituloihin saakka nykyisen vajaan 9000 euron sijaan. Kevennyksen vaikutus pienituloisille olisi yhteensä 200 miljoonaa euroa. Tulonmenetys kunnille korvattaisiin täysimääräisesti.

Lapsen huoltajille esitetään erillistä ansiotulovähennystä, jonka voi saada jompikumpi vanhemmista tai yksinhuoltaja. Lisäksi esitetään lapsivähennyksen palauttamista verotukseen 1000 euron suuruisena jokaisesta lapsesta toiselle vanhemmalle. Lapsiperheiden vanhemmille suunnattujen veronkevennyksien kokonaissumma olisi 350 miljoonaa euroa.

Edistääkseen energiaystävällisempää autoilua Kristillisdemokraatit esittävät dieselautojen käyttövoimaveron alentamista yhteensä 40 miljoonalla eurolla sekä hybridi- ja sähköautojen hankkimiseen 10 miljoonan euron verovähennystä. Kotitalousvähennyksen epäoikeudenmukaisuudet tulee korjata niin, että esimerkiksi kerrostalojen osakkaat voivat putkiremontista tehdä kotitalousvähennyksen samoin perustein kuin omakotitalossa asuvatkin.

Kristillisdemokraatit ovat valmiita eräiden pääomaliikkeiden tuntuvamman verottamisen avulla rahoittamaan terveyspalvelujen ja heikompiosaiten eduksi tulevia parannuksia. Ryhmä ehdottaa edelleen pörssissä noteerattujen osakkeiden myyntiin kohdistettavan 0,1 prosentin suuruisen veron käyttöönottoa sekä lyhytaikaiseen omistukseen perustuneiden myyntivoittojen verotuksen kiristämistä.

Kristillisdemokraatit esittävät moniin asiantuntijalausuntoihin tukeutuen 10 prosentin korotusta alkoholiveroon. Verotuksen kiristämällä on tutkimusten

mukaan suora vaikutus alkoholinkäyttöön ja sen myötä alkoholihaittojen ja niiden yhteiskunnalle aiheuttamien kustannusten määrään.

Kristillisdemokraatit vaativat panostuksia kaikille lapsiperheille. Hallituksen esitys lapsiperheille on tyyli, vaikka esimerkiksi Kokoomuksen vaalivoittoa siivitti lupaus sitoa lapsilisät indeksiin. Kristillisdemokraatit esittävät, että lapsilisiin tehdään jatkossa vuosittaiset indeksitarkistukset, joiden kustannusvaikutus ensi vuoden talousarvioon olisi 42 miljoonaa euroa.

Pienituloisimpien lapsiperheiden aseman helpottamiseksi on toimeentulotuesta annettua lakia muutettava niin, että toimeentulotuen määrää laskettaessa lapsilisästä ei huomioida tulona kuin puolet. Elatusvelvollisille opiskelijoille esitetään 50 euron kuukausittaista huoltajakorotusta. Varusmiesten kotiuttamisrahaa esitetään korotettavaksi 100 eurolla. Lisäpanostusta tarvitaan myös ennaltaehkäisevän perhetyön resurssien turvaamiseen.

KD:n perusterveydenhuollon pelastuspaketti

Kansalaisten suuri enemmistö on vakavasti huolissaan julkisen terveydenhuollon ongelmista. Kuitenkin Vanhasen hallituksen budjettiesitys osoittaa, että hallituspuolueilla ei ole edelleenkään aikeita lunastaa lupauksiaan terveydenhuollon ja vanhustenhoidon tason kohentamisesta.

Kristillisdemokraatit esittävät 400 miljoonan euron suuruista terveydenhuollon pelastuspakettia. Kansalaisen oikeudet takaavaa terveydenhuollon lainsäädäntöä tulee kiristää. Terveyspalvelujen parantamista ei tule nähdä jakopolitiikkana, vaan investointina kansalaisten terveyteen, työkykyyn ja siten myös panostuksena talouskasvuun.

Julkisen terveydenhuollon kivijalka ovat terveyskeskukset, joiden toiminta on monin paikoin kriisiytynyt. Terveyskeskusten henkilöstöresurssit ovat polkonneet paikallaan, vaikka työmäärä on lisääntynyt. Täyttämättömien terveyskeskusvirkojen määrä on kasvanut, vaikka työikäisiä lääkäreitä on enemmän kuin koskaan. Yli puolet kaikista terveyskeskuksista potee lääkäri vajetta. Yhä useampi terveyskeskus on liukunut vaihtuvien vuokralääkärien hoidettavaksi. Tämän vuoksi tarvitaan 60 miljoonan lisäresursseja terveyskeskustoiminnan pelastamiseksi. Lääkärien koulutusmääriä on edelleen nostettava, eikä erikoisterveydenhuollon jatkokoulutukseen tarkoitettuja EVO-rahoja pidä leikata.

Suomalaisen potilaan omakustannusosuus terveydenhuollon kustannuksista on lähes kaksinkertainen eurooppalaiseen keskitasoon verrattuna. Potilaiden omakustannusosuutta tulee ryhtyä pienentämään. KD esittää terveydenhuoltokulujen yhtenäistä maksukattoa. Tämä helpottaisi erityisesti pitkäaikaissairaiden tilannetta. Sota- ja rintamaveteraaneille esitetään kokonaan maksutonta perusterveydenhuoltoa ja lääkkeitä. Myös veteraanien ja veteraanipuolisoiden kuntoutusrahojen riittävyys on turvattava. Lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon valtionosuuksiin on annettava riittävät määrärahat.

Kristillisdemokraatit esittävät 4 000 hoitajan lisäystä vanhuspalveluihin. Tämä rahoitettaisiin kuntien valtionosuuksien lisäyksellä ja lainsäädännöllä, joka velvoittaisi kunnat takaamaan riittävän vanhustenhuollon laadun.

Omaishoitajien asema kaipaa pikaista helpotusta, sillä merkittävä osa omaishoitajista jää nykyisin kokonaan omaishoidon tuen ulkopuolelle varojen puutteen vuoksi. Vaikeavammaisten mahdollisuuksia henkilökohtaisen avustajan palkkaamiseen on parannettava heti vuoden alusta ja annettava siihen riittävät määrärahat, joita hallituksen esityksessä ei ole.

Lisäpanostusta tarvitaan päihdetyötä tekevien järjestöjen tukemiseen, liikunnan edistämiseen ja kriminaalihuoltoon uusintarikollisuuden ehkäisemiseksi.

Korkealaatuiseen koulutukseen panostettava

Yliopistojen määrärahoihin esitetyt lisäykset ovat riittämättömiä lähiopetuksen lisäämistavoitteen toteutumiseksi. Yliopistojen toimintamenoihin tarvitaan 20 miljoonan lisäystä.

Perusasteen ja toisen asteen oppilaitoksissa tulee huolehtia riittävästä opinto-ohjauksen ja erityisopetuksen resursseista. Oppilashuollon saatavuus kaikkialla Suomessa on taattava.

Tukea työllisyyteen ja tasapainoiseen aluekehitykseen

Pienyrittäjyyden edistämiseksi kristillisdemokraatit esittävät lisäystä starttirahoihin. Työntekoon kannustamiseksi tulee madaltaa työttömän henkilön kynnystä työn vastaan ottamiseen. Työttömän soviteltuun päivärahaan tulee määritellä 200 euron suojaosuus, jota pienempiä kuukausittaisia lisätuloja ei oteta työttömyyspäivärahassa huomioon. Kolmannen sektorin järjestöjen mahdollisuus saada työllistämistukea on palautettava.

Kotimaisen elintarviketuotannon turvaamisesta on huolehdittava. Maatalouden murros jatkuu kiihtyvällä vauhdilla. Muutoksissa tarvitaan uusia investointeja, joita rahoitetaan Makeran varoin. Panostuksia on lisättävä myös maataloustutkimukseen ja neuvontaan.

KD haluaa lisätä tukea uuden energiateknologian kehittämislle ja energianeuvonnan tehostamiseen. Tämä edistää kotimaista kasvavaa ympäristöteknologiaa ja sen vienti. Lisäksi se parantaa työllisyyttä, maaseudun elinvoimaisuutta ja huoltovarmuutta.

Tuomioistuimet tarvitsevat lisäresursseja jutturuuhkien purkamiseen.

Liikenneväylät kuntoon

Maanteitä ja rautateitä ei saa päästää rapautumaan. Panostus raideliikenteen kehittämiseen ja heikkokuntoisen raide- sekä tieverkoston ylläpitoon ei ole riittävä. Niihin investoiminen on sijoitus turvallisuuteen, työllisyyteen ja tasapainoiseen aluekehitykseen. Ilmastopolitiikan näkökulmasta tarvittaisiin vahvaa panostusta julkisen liikenteen kehittämiseksi joustavuudeltaan ja hinnaltaan matkustajien kannalta kilpailukykyiseksi.

Valtion talousarvioon tarvitaan lisää määrärahoja perustienpidon rahoitusosuuden lisäämiseen, yksityisteiden valtionosuuksiin ja rapautuvan rataverkon pikaiseen korjaamiseen. Joukkoliikenteen valtionapuihin tarvitaan korotus, jotta joukkoliikennetukea voidaan laajentaa hallituksen suunnitelmia useammille paikkakunnille.

Kehitysaputavoitetta ei saa unohtaa

Kristillisdemokraatit pitävät tärkeänä kehitysapumäärärahojen lisäämistä siten, että hallitus pysyisi sitoumuksissaan saavuttaa 0,51%:n bktl-osuus vuoteen 2010 mennessä ja YK:n suosittama 0,7 %:n taso sen jälkeen mahdollisimman pian.

KD:n esittämä vaihtoehtobudjetti sisältää 93 miljoonaa euroa enemmän ylijäämää kuin hallituksen esitys. Tämä raha tulee käyttää valtion velanmaksuun ja siten varautumiseen suhdannekehityksen heikkenemiseen ja väestön ikärakenteen muutokseen.

KD-ryhmän vaihtoehtobudjetti 2009 numeroina

Kustannusvaikutus hallituksen budjettiesitykseen verrattuna:

TULOT:

Yleiset tuloveronalennukset vain inflaatiotarkistuksen osalta	+ 870 000 000 €
Pörssivero	+ 300 000 000 €
Lyhytaikaisen omistuksen myyntivoittovero	+ 150 000 000 €
Alkoholiveron korotus keskimäärin 10%	+ 100 000 000 €
<u>Kaikki tulot yht.</u>	<u>+1 420 000 000 €</u>

MENOT:

VEROTUS

Tuloverotuksen kunnallisen perusvähennyksen korottaminen	- 200 000 000 €
Lapsen huoltajalle ansiotulovähennys	- 175 000 000 €
Lapsivähennyksen palauttaminen verotukseen 1000 euroa	- 175 000 000 €
Diesel-autojen käyttövoimaveron alentaminen	- 40 000 000 €
Hybridi- ja sähköautojen hankkimiseen verovähennys	- 10 000 000 €
Kotitalousvähennyksen ulottaminen asunto-osaakeyhtiöiden korjaushankkeisiin	- 10 000 000 €
<u>Yht.</u>	<u>610 000 000 €</u>

PERHEET

Lapsilisää ei lasketa tuloksi toimeentulotukea määriteltäessä, puolet-	40 000 000 €
Lapsilisän indeksikorotukset + 3 %	- 42 000 000 €
Opintotuen huoltajakorotus 50 €	- 12 000 000 €
Ennaltaehkäisevä perhetyö	- 2 000 000 €
Perhehoitajien etuuksien parantaminen	- 2 000 000 €
Varusmiesten etuuksien parantaminen 100 euroa	- 2 000 000 €
<u>Yht.</u>	<u>100 000 000 €</u>

TERVEYDENHUOLTO

4000 hoitajaa lisää vanhustenhuoltoon	- 120 000 000 €
Terveysdenhuollon yhtenäinen maksukatto	- 120 000 000 €
Terveyskeskusten pelastuspaketti	- 60 000 000 €
Omaishoidon ja tukipalvelujen laajentaminen	- 40 000 000 €
Vaikeavammaisten henk.koht. avustajien palkkaamiseen	- 40 000 000 €
Erikoissairaanhoidon valtionosuuksien leikkauksen torjuminen	- 8 000 000 €
Lasten ja nuorten psykiatriseen hoitoon	- 4 000 000 €
Veteraanien kuntoutus	- 4 000 000 €
Lääkärien koulutusmäärien nostamiseen	- 1 000 000 €
Liikunnan edistäminen	- 1 000 000 €
Kriminaalihuollon ehkäisevän työn tehostamiseen	- 1 000 000 €
Päihdetyötä tekevien järjestöjen tukeminen	- 1 000 000 €
<u>Yht.</u>	<u>400 000 000 €</u>

KOULUTUS

Yliopiston perusrahoitus	- 20 000 000 €
Oppilashuollon ja erityisopetuksen turvaaminen	- 10 000 000 €
Opinto-ohjauksen lisäämiseen	- 5 000 000 €
Yht.	<u>35 000 000 €</u>

TYÖLLISYYS JA YRITTÄJYYS

Työttömän soviteltuun päivärahaan 200 euron vapaa ansio-osuus	- 10 000 000 €
Yrittäjien starttirahan lisääminen	- 5 000 000 €
Vaikeasti työllistettävien erityistoimet	- 5 000 000 €
Yht.	<u>20 000 000 €</u>

LIIKENNE

Perustienpito	- 30 000 000 €
Perusradanpito	- 30 000 000 €
Yksityisteiden valtion avustukset	- 5 000 000 €
Joukkoliikenteen palvelujen ostot	- 5 000 000 €
Yht.	<u>70 000 000 €</u>

YMPÄRISTÖ JA MAATALOUS

Uusituvan energiateknologian kehittäminen	- 20 000 000 €
Maatalous ja maaseutu	- 15 000 000 €
Energianeuvontaverkosto	- 5 000 000 €
Takaus korkotuki asunnonkorjauslainoille	
Yht.	<u>40 00 000 €</u>

OIKEUSLAITOS

Tuomioistuinten jutturuuhkan selvittämiseen	- 2 000 000 €
Yht.	<u>2 000 000 €</u>

KEHITYSYHTEISTYÖ

Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöhön	- 50 000 000 €
Yht.	<u>- 50 000 000 €</u>

VALTION VELANMAKSUUN

- 93 000 000 €

Kaikki menot yht. 1 420 000 000 €

